

[Kjeld Olesen.]

vendigt at sætte spørgsmålstegn ved flere sider af den bestående ordning. Våbnene bliver stadig mere komplicerede, og det betyder større krav til uddannelse. Er det hensigtsmæssigt år efter år at tage tusinder af unge væk fra uddannelse og produktion, give dem en kostbar uddannelse til disse våben i det nuværende komplicerede system og derefter hjemsende dem for kun at se dem ved de såkaldte mønstringer? Det forekommer mere rationelt at sige, at de mere komplicerede funktioner må overlades til specialister med den fornødne rutine.

De nuværende 15 lokalforsvarsbataljoner består overvejende af mandskab, der er blevet overført fra anden funktion, og som ikke er uddannet specielt med henblik på dette lokalforsvar.

Er det rigtigt at fastholde den yderst komplicerede brigadeordning, der med hensyn til struktur og mange sekundære funktioner er præget af de store lande med deres meget omfattende armékorps? Vi søger at skabe en ordning, der mere svarer til Danmarks specielle situation. De nuværende brigader er i fredstid ca. 60 pct. bemandede, og 2 er rene mobiliseringsbrigader. De delvis bemandede brigader skal i givet fald kunne sættes ind øjeblikkeligt uden at afvente mobilisering. Bortset fra indslaget af frivillige må det stærkt betvivles, at de værnepligtiges uddannelse er af forsvarligt omfang. Allerede efter 3 måneders rekruttid indgår den værnepligtige direkte i beredskabsstyrken. Man kan spørge, hvor mange færdiguddannede værnepligtige der i hele taget findes i beredskabsstyrken. Vi står netop over for forsøg på at uddanne de unge på 9 måneder. Længere tid er altså nødvendig i dag, og det bringer antallet af egentlig færdiguddannede værnepligtige ned på et tal, der ligger under det, socialdemokratiet foreslår i hærens beredskabsstyrke, også selv om man lægger de nuværende ca. 3.000 frivillige til.

Disse mangler ved den nuværende ordning er en væsentlig del af baggrunden for vort forslag, men også andre faktorer har spillet ind. Således har det spillet en væsentlig rolle for os at finde frem til en ordning vedrørende værnepligten, der mere er i overensstemmelse med tiden. Når samfundet pålægger en bestemt gruppe af de unge det afsavn, det er at skulle aftjene værnepligt, så

må samfundet til gengæld sørge for, at dette afsavn føles så lille som muligt. En ting er, at socialdemokratiet i sidste samling fik vedtaget sit forslag om efterhånden at gå over til en egentlig aflønning af de værnepligtige. En anden ting er, at vi må sørge for, at de unge kun er inde i den tid, der er absolut nødvendig.

Forslaget bygger på medlemskab af NATO i erkendelse af, at der i dag ikke findes noget realistisk alternativ. Vi er overbevist om, at det forbedrede sikkerhedspolitiske klima kun er blevet skabt, fordi begge parter har følt den tilstrækkelige sikkerhed gennem den eksisterende balance. Alt, hvad vi foretager os, må tage sigte på at komme videre i udviklingen henimod en bred, holdbar sikkerhedspolitisk ordning i denne del af verden. I den fortsatte balance må Danmark spille sin lille rolle i den store helhed, hvor det for os ikke er spørgsmålet om et stærkt følelsesmæssigt engagement, som der var en vis baggrund for under Stalintidens kolde krig, men hvor det er spørgsmålet om at lægge tingene mest rationelt til rette og lige nøjagtig yde det, der er nødvendigt, hverken mere eller mindre.

Med den nuværende atombalance og ud fra en politisk vurdering må muligheden for en bred konflikt mellem Warszawapagten og NATO anses for at være usandsynlig. Vi har med interesse læst beretningen fra det såkaldte Seidenfadenuvalg, ikke mindst når det drejer sig om truslen mod Danmark. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er vi meget enige med vurderingen, der går ud på, at den mest nærliggende udfordring for et dansk forsvar vil være i det såkaldte grå niveau, den tilstand, der hverken kan betegnes som egentlig fred eller egentlig krig, men hvor der vil være mulighed for forskellige grader af og former for politisk pression, som i sin yderste konsekvens vil kunne indebære forsøg på overraskelsesangreb mod Danmark.

Ud fra en politisk vurdering i dag forekommer noget sådant ret utænkeligt, men ud fra en teknisk analyse af, hvad man rent faktisk er i stand til, kan det ikke afvises. Her må det gælde om for dansk forsvar at kunne sætte ind på en sådan måde, at et forsøg på isoleret angreb ikke kan finde sted, uden at øvrige dele af NATO kan blive engageret, eller sagt på en anden måde: en